

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Věry Balejové v právní věci žalobce Veterinární asanační ústav Tišice, právně zastoupeného JUDr. Janou Kühnelovou, komerční právničkou v Neratovicích, V pískách 200, proti žalovanému Ministerstvu vnitra-hlavní správě Sboru požární ochrany, pošt. schránka 1085, 110 00 Praha 1, o žalobě proti správnímu rozhodnutí

t a k t o :

Rozhodnutí Ministerstva vnitra-hlavní správy Sboru požární ochrany ze dne 18.3.1993 č.j. PO 3326/III-92 a rozhodnutí Okresního úřadu-okresní správy Sboru požární ochrany v Jablonci nad Nisou ze dne 22.10.1992 č.j. PO 788/92 se zrušují.

Věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 760 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku na účet právního zástupce žalobce.

Žalobci se vrací přeplatek soudního poplatku v částce 100 Kč. Přeplatek bude vrácen prostřednictvím Finančního úřadu pro Prahu 1.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 19.5.1993 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18.3.1993 č.j. PO 3326/III-92, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Okresního úřadu-okresní správy Sboru

požární ochrany v Jablonci nad Nisou ze dne 22.10.1992 č.j. PO 788/92, jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 15.000 Kč za porušení předpisů požární ochrany. Současně žalobce požadoval přezkoumání rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Důvody nezákonnosti napadených rozhodnutí žalobce spatřuje v tom, že chatu Kynast pronajal podnikateli, který na základě nájemní smlouvy převzal odpovědnost za dodržování povinností vyplývajících z předpisů o požární ochraně. Okresní úřad v Jablonci nad Nisou, který vydal podnikateli [redacted] povolení k provozování restaurační činnosti a ubytování v chatě Kynast, si měl být vědom toho, že žalobce nemá v chatě žádné pracoviště a proto se na něj nemohou vztahovat povinnosti ukládané předpisy o požární ochraně organizacím. Namítá, že pojmovou náležitostí požárních poplatkových směrnic a požárního evakuačního řádu je vymezení povinností pracovníků organizace v případě požáru. Nemá-li organizace v objektu žádné pracoviště ani pracovníka, nelze organizaci postihnout za nevypracování dokumentace požární ochrany organizace. Žalobce pak jako pronajímatel nemá možnost ukládat úkoly pracovníkům jiného podnikatele. Dodává, že Okresní úřad v Jablonci nad Nisou mohl nájemci uložit způsob plnění povinností na úseku požární ochrany při vydávání živnostenského oprávnění. Dovozuje, že nájemce, který živnost provozuje, je odpovědný za dodržování podmínek pro rychlé zdolávání požáru podle předpisů o požární ochraně jako fyzická osoba objekt užívající. Správnímu řízení žalobce dále vytýká, že nebyl uvědoměn o požární dohlídce, nájemce při této dohlídce vystupoval jako vedoucí chaty, ač není vedoucím nižší složky organizace. Žalobce zastává návrh, že za porušení předpisů o požární ochraně nezodpovídá a nemůže nést odpovědnost za podnikatelskou činnost jiného subjektu.

Soud opatřil spisy správních orgánů obou stupňů, ze kterých vyplynuly následující rozhodné skutečnosti:

Okresní správa Sboru požární ochrany bývalého ONV v Jablonci nad Nisou provedla dne 3.10.1990 v rekreační chatě Veterinárního asanačního ústavu Tišice v Albrechticích požární kontrolu. Ze spisu o této kontrole soud zjistil, že organizací bylo uloženo provádět pravidelné preventivní prohlídky, vypracovat požární evakuační plán a požární poplachové směrnice.

Na obsah zápisu o požární kontrole reagoval žalobce dopisem z 23.10.1990 a sdělil, že byl jmenován nový požární technik, jemuž bylo uloženo odstranit zjištěné nedostatky. Současně oznámil, že byl vypracován nový požární řád, požární poplachové směrnice a požární evakuační plán a tato dokumentace předána dne 29.10.1990 vedoucímu chaty [redacted].

Ze zápisu o kontrole Okresního úřadu - správy Sboru požární ochrany v Jablonci nad Nisou ze dne 6.10.1992 vyplynulo, že není zajištěno provádění pravidelných preventivních prohlídek, požární evakuační plán a požární poplachové směrnice neodpovídají požadavkům předepsaným vyhláškou. V zápise se uvádí, že kontroly se účastnil vedoucí chaty [redacted] a současně je konstatováno, že od 1.1.1992 má uvedená osoba objekt v pronájmu.

Dne 13.12.1991 byla mezi žalobcem a [redacted] uzavřena smlouva o ekonomickém pronájmu chaty žalobce v Mariánské Hoře (s vybavením) s odkazem na zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a pronájmu nebytových prostor. Touto smlouvou bylo mj. ujednáno, že nájemce odpovídá za dodržování povinností vyplývajících z předpisů o požární ochraně a zavazuje se informovat pronajímatele o požárních kontrolách. Na odstranění protipožárních závad se má podílet nájemce a pronajímatel podle poměru své odpovědnosti za provádění údržby a oprav pronajatých objektů.

Rozhodnutím Okresního úřadu-správy Sboru požární ochrany v Jablonci nad Nisou ze dne 22.10.1992 č.j. PO 788/92 byla žalobci uložena pokuta ve výši 15.000 Kč s odůvodněním, že nebyla splněna opatření uložená organizaci při kontrole dne 3.10.1990. Konkrétně nebylo zajištěno provádění požárních preventivních prohlídek, nebyl zpracován odpovídající požární evakuační plán a požární poplachové směrnice.

Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal a namítal, že chata Kynast byla pronajata podnikateli, žalobce v ní nevykonává žádnou činnost a nemá v ní žádné pracoviště. Občané, kteří poskytují ubytovací služby, jsou povinni dodržovat předpisy o požární ochraně, jestliže živnostenské oprávnění žádná zvláštní protipožární opatření nestanovení. Dále uplatnil výhradu, že nebyla odlišena doba, kdy objekt provozoval žalobce, a doba, po kterou je chata pronajata.

Rozhodnutím Ministerstva vnitra-hlavní správy Sboru požární ochrany z 18.3.1993 č.j. PO 3326/III-92 bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno s odůvodněním, že povinnosti fyzických osob a organizací jsou předpisy o požární ochraně upraveny odlišně, přičemž žalobce byl postižen za nedodržení povinností uložených organizacím, kteréžto povinnosti nelze smluvně přenést.

Soud přezkoumal rozhodnutí podle § 249 odst.2 o.s.ř. v rozsahu, v jakém byla napadena, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Správní orgány opřely svá rozhodnutí o názor, že předpisy o požární ochraně stanoví povinnosti na úseku požární ochrany rozdílně a to v závislosti na tom, jde-li o organizaci či o občana. Dovodily, že organizace musí své povinnosti dodržet a nemůže je převést na jiný subjekt. Při své úvaze nevzaly na zřetel, že mezi žalobcem a podnikatelem [redacted] byla uzavřena nájemní smlouva, a věc posuzovaly tak, jako kdyby uzavřením nájemní smlouvy nenastala žádná změna.

Takový názor však nelze považovat za správný. V důsledku uzavření nájemní smlouvy zůstalo žalobci pouze právo hospodaření k objektu, sám v objektu nepodniká a nikterak jej nevyužívá. Nájemní smlouvou bylo žalobcem převedeno užívací právo k chatě jako celku na podnikatele, který je osobou fyzickou a zařízení využívá pro podnikatelské účely. Z toho je zřejmé, že chatu

k podnikání využívá nájemce (fyzická osoba), a žalobce v ní žádný provoz nemá. To se také musí projevit při posuzování, jaké povinnosti a pro kterého ze subjektů nájemního vztahu vyplývají z předpisů o požární ochraně.

Z hlediska aplikace předpisů o požární ochraně je rozhodné, kdo v objektu provozuje podnikatelskou činnost. Tímto subjektem je od uzavření smlouvy o ekonomickém pronájmu nájemce [redacted] jakožto občan - podnikatel. Při kontrole dodržování požárních předpisů bylo proto možno zjišťovat pouze to, zda občan - podnikatel plní povinnosti předepsané pro něj předpisy o požární ochraně, neboť žalobce nemá v objektu žádnou provozovnu a sám objekt nevyužívá. Správní orgán si při kontrolní dohlídce neujasně, že předchozí kontrola uskutečněná dne 3.10.1990, byla provedena v době, kdy chatu provozoval žalobce a jemu byla uložena opatření k odstranění závad. Avšak v době následné kontroly dne 6.10.1992 byl již objekt pronajat a provozován jinou osobou. Tato okolnost nebyla při kontrole vzata na zřetel, přestože se postavení žalobce ve vztahu ke kontrolovanému objektu změnilo.

Žalobci byla pokuta uložena za to, že v chatě neprováděl pravidelné kontroly dodržování předpisů o požární ochraně a chatu nevybavil odpovídající požární dokumentací. Tyto povinnosti ukládá organizacím § 6 odst. 1 písm. c) a § 15 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb. v novelizovaném znění. Žalobce je sice právnickou osobou, avšak objekt pronajal a nepodniká v něm, nelze mu proto vytýkat, že v chatě neprovádí kontroly dodržování předpisů požární ochrany a nepřijme pro ni požární dokumentaci. Povinnosti vyplývající pro organizace (právnické osoby) z požárněprávních předpisů nelze chápat tak, že musí být plněny vždy, bez ohledu na to, zda je kontrolovaný objekt organizací vůbec provozován. Výklad přijatý správními orgány, že uvedené povinnosti se vztahují na všechny organizace bez rozdílu, není možno považovat za správný a to především se zřetelem k tomu, že v případě pronájmu nemá pronajímatel možnost zasahovat do činnosti nájemce.

Pro takový výklad svědčí rovněž účel, pro který jsou požární poplachové směrnice a požární evakuační plán přijímány, jakož i úkoly vymezené pro pracovníky v případě vzniku požáru. Podle § 34 vyhlášky č. 37/1986 Sb. jsou požárními poplachovými směrnici stanoveny povinnosti pracovníků pro případ vzniku požáru a požární poplachové směrnice musí být umístěny tak, aby byly trvale přístupné všem pracovníkům. Z toho je zřejmé, že požární poplachové směrnice jsou organizačním opatřením, které zavazuje pracovníky organizace, která směrnice přijala. Pro jiné osoby než pracovníky organizace ze směrnic žádné povinnosti nevyplývají. Jestliže žalobce v objektu žádné pracovníky nemá, není třeba, aby vypracoval pro tento objekt požární poplachové směrnice, protože povinnosti z nich vyplývající nemá v chatě Kynast komu ukládat. Mezi žalobcem a pracovníky nájemce není žádný právní vztah, v důsledku čehož nemůže žalobce takovým pracovníkům ukládat žádné úkoly. Z toho vyplývá, že přijetí směrnice by bylo formální a nadbytečné. Obdobný stav nastává i ve vztahu k požárnímu evakuačnímu plánu.

Ujednání nájemní smlouvy uvedené v bodu 3.5 nelze vykládat jako přenesení povinností organizace na občana formou dohody, ale je třeba je chápat jako důsledek pronajmutí objektu. Tato ujednání pak především řeší, který z účastníků nájemního vztahu bude odstraňovat protipožární závady stavební povahy.

Právní názor žalobce, že okresní úřad měl nájemci při vydávání živnostenského oprávnění stanovit povinnosti, které pro něj vyplývají na úseku požární ochrany, nerespektuje zcela, že okresní správa Sboru požární ochrany je orgánem odlišným od živnostenského úřadu. Nicméně tento nesprávný názor nemění nic na závěru, že žalobce chatu neprovozuje a nelze proto na něj vztahovat veškeré povinnosti stanovené předpisy požární ochrany pro právnické osoby.

Jako důvodnou je třeba hodnotit i námitku, že v průběhu kontroly nebylo se žalobcem jednáno, protože tato okolnost mohla mít vliv na možnou správnost rozhodnutí. Správní orgán v kontrole ze 6.10.1992 dostatečně nerozlišuje mezi zaměstnancem žalobce a nájemcem. [redacted] označuje jako vedoucího chaty, přitom v protokole konstatuje, že chata byla pronajata. Při kontrole postupoval tak, jako kdyby zařízení provozoval žalobce. Z toho vyplývá, že si správní orgány neujasnily postavení účastníků nájemní smlouvy, což se projevilo při rozhodování o pokutě.

S tím souvisí i další námitka žalobce, že žalovaný se nevypořádal s argumentací žalobce o podnikatelské činnosti v objektu. Především si neujasnil právní postavení žalobce a nájemce a jaké důsledky vplynuly z nájemní smlouvy. Žalobci i nadále zůstalo právo hospodaření k objektu, nicméně objekt je podnikatelsky využíván nájemcem. Okolnost, že předpisy o požární ochraně takový stav neřeší nelze přičítat k tíži žalobce (právnické osoby), kterému svědčí právo hospodaření k budově.

Vzhledem k těmto důvodům soud podle § 250j odst.2 o.s.ř. napadená rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 250k odst.1 o.s.ř. a vychází ze skutečnosti, že žalobce měl v řízení úspěch. Proto mu byl přiznána náhrada nákladů řízení v částce 760 Kč, která zahrnuje zaplacený soudní poplatek v částce 500 Kč odměnu advokátu za dva hlavní úkony právní pomoci po 100 Kč (§ 17 advokátního tarifu) a 2x režijní paušál po 30 Kč.

Podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích a poplatku za výpis z rejstříku trestů, ve znění zák. č. 272/1992 Sb. byl žalobci vrácen přeplatek na soudním poplatku v částce 100 Kč, protože podle položky č. 3 sazebníku soudních poplatků činí soudní poplatek v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí 500 Kč. Žalobce však zaplatil poplatek ve výši 600 Kč.

K projednání žaloby nebylo třeba nařizovat jednání, protože se jednalo o posouzení právní otázky (§ 250f o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky
přípustné.

V Praze dne 30. listopadu 1993

Předsedkyně senátu:
JUDr. Věra Šimůnková v. r.
Za správnost vyhotovení:

W. Chm